

ÚSTAV ETNOLOGIE FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

Autor práce: Jitka Bažantová

Název práce: Vnímání ženské nahoty v 2. polovině 19. století

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Václav Soukup, CSc.

Oponent práce: PhDr. Barbora Půtová, Ph.D. et Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

TÉMA PRÁCE

Předmětem diplomové práce Jitky Bažantové je analýza a interpretace vnímání nahého ženského těla jako objektu výtvarné tvorby ve francouzské společnosti 2. poloviny 19. století. Autorka usilovala zejména „o objevení, vyzdvižení a interpretaci tématu ženské nahoty v dílech umělců tohoto období, jež vyvolávala silné reakce a ovlivňovala tehdejší kulturu“. Cílem diplomové práce bylo: (1) popsat postavení ženy ve francouzské společnosti 2. poloviny 19. století; (2) představit významné osobnosti, které stály u zrodu organizovaného ženského hnutí; (3) uvést čtenáře do historického kontextu pařížských uměleckých salónů; (4) analyzovat zobrazování nahého ženského těla v dílech oficiálních akademických malířů 2. poloviny 19. století; (5) zachytit zrození francouzského impresionismu a jeho vztah k zobrazení nahých ženských těl; (6) popsat a interpretovat postavení obnažené umělecké modelky v kontextu dobové společnosti a výtvarného umění. V této souvislosti považuji za důležité ocenit již samu volbu tématu, které představuje relevantní kulturologické téma, neboť svým záběrem i důrazem na každodennost přesahuje aspirace tradiční uměnovědy. Z metodologického hlediska považuji za podnětnou také autorčinu snahu zkoumat vnímání ženské nahoty skrze prizma výtvarné tvorby francouzských umělců zkoumaného historického období. Podle mého názoru se jedná také o antropologicky relevantní téma, které je v naší odborné literatuře z této perspektivy dosud poměrně málo zpracované. Práci je z tohoto hlediska možné považovat za příspěvek k antropologii umění a historické antropologii.

KONCEPCE PRÁCE

Zvolenému tématu i výzkumným cílům autorka podřídila jak koncepci, tak strukturu své diplomové práce. Při zpracování práce použila metodu analýzy a následné komparace uměnovědných odborných textů, převážně francouzských uměleckých monografií a antologií. Zaměřila se přitom zejména na teoretické práce věnované francouzským výtvarným dílům zobrazujícím nahé ženské tělo. V neposlední řadě pracovala s prameny, které analyzují a interpretují dějiny ženského hnutí a význam žen pro evropskou historii. Oceňuji, že pro zasazení zkoumaných výtvarných děl do širšího kulturního a společenského kontextu autorka použila jako inspiraci také dobovou krásnou literaturu, konkrétně prozaickou tvorbu Émila Zoly a bratří Goncourtů.

Práci tvoří tři relativně samostatné části, ve kterých autorka z různých úhlů pohledu analyzuje výzkumné téma své diplomové práce. První část práce, jež tvoří expozici zkoumané problematiky, stručně mapuje postavení francouzské ženy v 19. století. Jedná se o přehledový, deskriptivně koncipovaný text, který seznamuje čtenáře s historickým kontextem a generovými aspekty analyzovaného tématu. Ve druhé části diplomové práce autorka přenesla akcent své analýzy na problematiku zobrazení nahého ženského těla v dílech francouzských malířů 2. poloviny 19. století. Pozornost přitom věnovala jak tvorbě oficiálních akademických malířů, tak dílům reprezentantů impresionismu. Za velice tvořivou je možné označit zejména autorčinu snahu komparativně zachytit proměny kontextů, do nichž zasazovali nahá ženská těla akademičtí malíři (alegorické scény, historické a mytologické motivy, fascinace orientem a exotikou) a impresionisté (všední nahota modelovaná světlem, impresí a okouzlením každodenností). Z hlediska historické antropologie je možné za zdařilou označit třetí část práce, která je věnována vztahu mezi „nahou“ modelkou a jejím výtvarným tvůrcem. Autorka zde prezentuje obnaženou ženu jako umělecký model, věnuje se postavení modelek ve společnosti, jejich vztahu k umělcům i přínosu pro výtvarné umění. Tato část práce autorsky rozšiřuje možné přístupy ke zkoumanému tématu a vhodně doplňuje možné interpretace fenoménu ženského aktu v širším genderovém, sociálním a kulturním kontextu. Práce jako celek má vyváženou a logicky koncipovanou strukturu, která umožňuje na tématu dále pracovat a rozšířit je do podoby rigorózní práce.

HODNOCENÍ PRÁCE

1 = nejlepší. 5 = nejhorší

1. Formulace cílů práce	1	2	3	4	5
2. Volba vhodné metodiky	1	2	3	4	5
3. Splnění cílů práce	1	2	3	4	5
4. Odborný přínos práce	1	2	3	4	5
5. Originalita práce	1	2	3	4	5
6. Struktura práce	1	2	3	4	5
7. Práce s daty a informacemi	1	2	3	4	5
8. Postup řešení je logický	1	2	3	4	5
9. Klíčová slova vystihují obsah	1	2	3	4	5
10. Členění textu do odstavců a kapitol	1	2	3	4	5
11. Práce s odbornou literaturou	1	2	3	4	5
12. Srozumitelnost textu (úroveň jazykového zpracování)	1	2	3	4	5
13. Přesnost formulací	1	2	3	4	5
14. Práce s odborným jazykem	1	2	3	4	5
15. Formální zpracování a grafická úprava	1	2	3	4	5

NÁVRH HODNOCENÍ PRÁCE ZNÁMKOU

Velmi dobře

OTÁZKY K OBHAJOBĚ

Jakým způsobem hodlá diplomantka na tématu dále pracovat. Cítí jako užitečné rozšířit stávající práci a pokud ano, jakým směrem se bude práce dále ubírat?

Jakým způsobem by bylo možné koncipovat vlastní empirický výzkum daného tématu.

CELKOVÉ HODNOCENÍ

Obecně je možné konstatovat, že práce po stránce formální i obsahové splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Autorka přesvědčivě formulovala cíle své práce a zvolila vhodnou metodiku zpracování. Odborný přínos práce je možné vidět jak ve snaze o uplatnění interdisciplinárního přístupu, tak ve volbě témat, která jsou v naší odborné literatuře

z kulturologického hlediska téměř nezpracovaná. Autorka ve své práci shromáždila velké množství relevantních dat a informací. Prokázala také značné teoretické zázemí i schopnost zpracovat syntetickým způsobem náročné vědeckovýzkumné téma. Správně pracovala s odbornou literaturou i poznámkovým aparátem. Ke kladům práce patří také kvalitní obrazové ilustrace, které vhodně doplňují text. Za slabou stránku práce lze označit převahu deskripce nad interpretací. V diplomové práci autorka nevyužila možnosti vlastních autorských komentářů, což si data, která v práci shromáždila, nesporně zasloužila. Navzdory této výtce předložila text, který odpovídá standardům diplomové práce a zaslouží si další autorské rozšíření.

Doporučuji k obhajobě.

V Praze 25.8.2015

Doc. PhDr. Václav Soukup, CSc.